

◆ L'HORA NOVA ◆

INGENUAMENT

La treva, possiblement obligada, que han mantingut les forces mercenàries, en tots els fronts en general, d'unes setmanes ençà, es trenca, bruscament, i l'enemic tracta de revifar se en els sectors del nord. Constatem, però, que el desensopiment haurà estat allisonador per les hosts franquistes, ja que la moral de les forces de l'Exèrcit Popular s'ha mantingut ferma en resistir amb estoïcisme les brutals escames de l'enemic. Ens presumim que aquest eixoriviment de «los salvadores de España», és forçat perquè respon a la necessitat de contraure mèrits en vistes a la propera reunió de Ginebra. No hi concebim altre alcanç, en aquests moments en què el sol abrusador de Sevilla sotmet en un estat letàrgic al famós propagador de fantasies «urbi et orbi». I, francament, unes operacions que no siguin escampades i amanides amb la gràcia i la sucositat del general «Bòfia», són malaguanyades. Per això, — insistim —, l'ofensiva iniciada en aquests darrers dies haurà estat suggerida pels amos dels generals facciosos, la influència dels quals mediatitza les decisions de la Junta de Burgos, com així també l'acció dels comandaments militars. Abans de reunir-se l'Assemblea ginebrina, els governs feixistes hauran imposat un nou esforç als militars aventurers, per a donar més força a l'exigència de reconèixer el dret de belligerència, per les grans potències, a la Junta franquista. El joc és vist, i com que els dictadors s'obstinen a fer prevaler el seu punt de partida per a fixar les normes per al compliment del pacte de no intervenció, tots els recursos seran aprofitats fins el darrer moment.

ALFIL

L'ESPANYA DEL SEGLE XX

Sota el domini de la plutocràcia i del militarisme

VX

La velleïtosa política espanyola canvia a cada instant de posició, però res li diuen les experiències per a què es decideixi a prendre un rumb diferent. Ací es plantegen i es resolen les crisis de govern, quan no per una exigència de castes o de classes privilegiades, per la frisança de l'oposició governamental. D'aquesta manera els liberals monàrquics han arribat novament al poder, però sense programa i mantenint en el seu sí dissensions de grups i grupets, el fonament de les quals és la qüestió del cabdillatge del partit. Per això, la preferència de presidir el nou gabinet ha recaigut en un home, políticament, cadavèric: En Segismundo Moret.

A aquest Govern, que no havia de durar quatre mesos, se li podia aplicar aquell adagi, que diu: «per aquest viatge no es necessiten alforges». Més, a la gran família liberal i demòcrata, si que li convenien les alforges penjades al coll del polític fracassat, per tal com, mentrestant es debatia la qüestió del cabdillatge del partit, anaven carregant la burra amb tot el que es feia necessari per alimentar els nombrosos correligionaris que vivien del magnà caigut de les altures del poder. La repressió pels fets de juliol, donava una oportunitat als liberals per assaltar la direcció del país, i l'aprofitaren. Per què altres preocupacions?

En aquells dies de la fardor del 1909 la premsa rumorejava sobre l'existència de negociacions de pau entorn del conflicte marroquí. S'atribuïa la iniciativa al Govern anterior, i que les negociacions s'activaven sobre les bases següents: Espanya conservaria al Rif les posicions conquistades que judiqués necessàries per al manteniment i seguretat de les seves posicions africanes; percepció del 30% de l'explotació de les mines, o sigui una part igual a la que percebria el soldà, i el 40% restant correspondria a les Companyies mineres; indemnització al Chaldy, d'un milió de pessetes, amb l'extricta obligació d'emigrar del Rif i fixar la residència a Fez.

Sense que s'arribi a donar confirmació a les damunt esmentades negociacions, s'observa, però, una gran virada en la marxa dels afers del nord d'Àfrica. Allí, ja no es fan operacions i, en canvi, es celebren entrevistes entre emissaris del soldà i els caps de les zones no sotmeses. També s'hi remarquen ingerències reials, amb la visita a Melilla del marquès de Casa Davalillos, ajudant de don Alfons, amb una missió especial, que segurament no coneixeria el Govern. Es tanta la calma, que el treball més ferm del ministre de la Guerra és concedir augments d'entorxats a generals, entre ells a l'infant Carles. Solament pertorba l'ensopiment, una operació, amb 20.000 soldats, que completa l'ocupació de la vertent sud del Gurugú, sense trets, i a seguit de tan feliç ocupació, la Junta de Defensa Nacional, sota la presidència del rei, acorda trametre una comissió de tècnics a Melilla per estudiar la creació d'un exèrcit colonial. Espanya augmentarà la seva esquadra, amb tres cuirassats que portaran els noms d'Espanya, Alfons XIII i Jaume el Conquistador, la construcció dels quals s'ha encarregat a la casa Vickers, i abans d'acabar l'any es posa la quilla al primer. Definitivament, els afers del Marroc marxen vent en popa, ja que el repatriament de tropes, a la Península, és un fet palpable en el mes de desembre. Demés, a Fez, on vivia desterrat, ha mort el Chaldy, i ara, en el Rif, només hi queda un cabdill de prestigi que inspiri recels: el Mizzian. El Govern no deu dubtar de la pacificació, ja que el ministre de Foment, Gasset, va a Melilla a projectar la construcció de camins i carreteres.

(Passa a la pàg. 4)